

आयुर्वेद विद्यापीठ
प्राचीन चिकित्सा विद्यापीठ
माझा अविनाशक यत्न

आयुर्वेद विद्यापीठ अखिल भारतीय आयुर्विज्ञान संस्थान
अहमदाबाद, गुजरात

1998

आयुर्वेद 26 आयुर्विज्ञान 2002

JgAqAEEÁ °AAvA

29. UAO°A °AAvÁA°AÁZÁ °AAvÁvÁt zÁ °gAA°A °°ÁRPEUAYÁ °EÁÁ-É ZAZÉÖ °AAvÁU °AAvÁzÁEÁ.

±Á, ÁEÁvÁÁ PÁAÁÁÖPÁ-ÁYÁUÁÁ

«zÉÁÁÁÁPÁ°ÁEÁÁB ¥ÁgÁÁ-ÉEÁa, ÁÁ°ÁzÁÁ °ÁUÁE CAVÁPÁj, ÁÁ°ÁzÁÁ.

30. 2Á ..... C°ÁgÁÁ, SÁÇ °AAvÁU UÁÁEÁEÁZÉÁUÁ DÁEÁEÁUÁ CÇÍPÁÁÁ°ÁÁ, 1956EÁÁB °AAvÁUÁÁO wZÁÁYÁR °ÁÁqÁÁ°Á «zÉÁÁÁÁPÁ°ÁEÁÁB ¥ÁgÁÁ-ÉEÁa, Á°EÁPEAZÁÁ, ÁEa, ÁÁ°Á ¥ÁgÁÁ°Á°ÁEÁÁB °AAAr, ÁÁ°ÁzÁÁ.

«zÉÁÁÁÁPÁ°ÁEÁÁB CAVÁPÁj, Á°EÁPEAZÁÁ, ÁEa, ÁÁ°Á ¥ÁgÁÁ°Á°ÁEÁÁB PÁEqa °AAAr, ÁÁ°ÁzÁÁ.

SÁ, ÁV, ÁzÁ, ÁgÁ PÁAÁÁÖPÁ-ÁYÁUÁÁ

31. 2Á .....

2Á ..... C°ÁgÁÁ, F °AAÁAÇEÁAvÉ ¥ÁgÁÁ°Á°ÁEÁÁB °AAAr, ÁÁ°ÁzÁÁ.

“«±Á«zÁÁ°ÁÁÁUAYÁ° è °AAvÁU ¥Áj °Á«vÁ «±Á«zÁÁ°ÁÁÁUAYÁZÁ EvÁgÁ GEÁÁÁ 2PÁEt, ÁÁ, ÉUÁYÁ° è «zÁÁyÖUAYÁ° è C±ÁAw °°EÁÁÁÁwÁÁ°ÁzÁgÁ SUEÍ F, ÁzÁEÁ°ÁÁ vÁEÁB DvÁPÁ°ÁEÁÁB °ÁPÁYÁR, ÁÁvÁZÉ °ÁUÁE C±ÁAwUÉ PÁgÁt UAYÁEÁÁB °ÁÁj, Á°Á, ÁEPÁU PÁÁÁPEÁEYÁÁ°ÁvÉ, ÁPÁÖgÁPEÍ 2¥ÁgÁ, ÁÁi °ÁÁqÁÁvÁZÉ.”

°tÖÁÁÁ

32. 2Á ..... C°ÁgÁÁ F °AAÁAÇEÁ ¥ÁgÁÁ°Á°ÁEÁÁB °AAAr, ÁÁ°ÁzÁÁ.

“DyÖPÁ, Á°ÁÁÁFPA, gÁdOÁÁÁÁ °AAvÁU, ÁÁ, ÁbwPA, Á°ÁÁEÁvÉÁÁEÁÁB vÁgÁÁ°Á zÁÖTÖ-ÁAZÁ °ÁUÁE eÁw °AAvÁU °ÁUÁÖ vÁgÁvÁ°ÁÁ°ÁEÁÁB vÉEgÉzÁÁ °ÁPÁ°ÁzÁÁ °ÁUÁE, Á°ÁÁcdzÁ ±EÁEÁvÁ °AAvÁU zÁÁSÖ° °ÁUÁÖUÁ½UÉ «±ÁµÁ C°ÁPÁ±°ÁEÁÁB °ÁÁqÁ°Á, ÁPÁÖj ÉEPAgÁj UÉ CAVÁEÁÖw «°Á°ÁEÁÁB PÁqÁÁÁÁUÉE½, Á°Á °AAvÁU ÁPÁÖj ÉÁEÁÁ° è °AAvÁU ÉEÁzÁ° è PÁµÁÖ ±EÁPÁqÁ 60 gÁµÁÖ °ÁÁzÉvÁYÁEÁÁB °Áj dEÁgÁÁ, DÇ°Á¹UÁYÁÁ, C°ÁÁASÁÁÁgÁÁ °ÁÁ»vÉÁÁÁgÁÁ °AAvÁU EvÁgÁ »AzÁÁ½zÁ °ÁUÁÖUÁ½UÉ, ÁÁ«zÉÁÁ°ÁEÁÁB wZÁÁYÁR °ÁÁqÁÁ°Á °AAvÁU F SUEÍ PÁEÁEÁEÁÁB vÁgÁÁ°Á °AAE°PÁ «ÁÁ, Á-ÁwÁÁEÁÁB vÁgÁ°Á F, ÁzÁEÁ°ÁÁ 2¥ÁgÁ, ÁÁi °ÁÁqÁÁvÁZÉ.”

ChÖÖ UÁAmÉ PÁ-Á°ÁÇüZÁZÉÖ

33. 2Á ..... C°ÁgÁÁ mÉEgÁÁUAYÁ °°ÉÉ Kj PEÁÁÁ SUEÍ ..... zÁAZÁÁ ZÁAPEÍ UÁÁgÁÁw°ÁÁ ¥ÁÁEÁB, ÁASÉÁ ..... UÉ °ÁRgÁÁ°Á GvÁgÁÇAZÁ GzÁÁ«¹zÁ C°ÁzÁÁ °EÁÁ-É

